

REMISSVAR

2022-01-10

Arbetsmarknadsdepartementet

A2021/02328/ARM

Europeiska kommissionens förslag till direktiv om förbättrade arbetsvillkor på digitala plattformar, COM (2021) 762

Småföretagarnas Riksförbund är ett förbund av småföretagare för småföretagare och har som syfte att påverka politiska beslut för att göra det enkelt, tryggt och lönsamt att driva företag.

Småföretagarnas Riksförbund ombeds att yttra sig angående kommissionens förslag till direktiv om förbättrade arbetsvillkor på digitala plattformar. Förslaget syftar till att motverka att den som är arbetstagare på digitala plattformar felaktigt klassificeras som egenföretagare.

Arbetsmodeller och arbetsstrukturer som uppstått i den digitala plattformsutvecklingen har suddat ut gränser mellan anställd, arbetsgivare, arbetstid och fritid och därmed är tidigare normer på arbetsmarknaden inte längre lika självklara. Denna utveckling kan leda till att den svenska modellen på arbetsmarknaden riskerar att bli obsolet. Direktivets intentioner att styra upp arbetsvillkoren är goda men att hitta lösningen på dessa utmaningar genom att använda verktyg som använts under en annan era, riskerar att skapa större polarisering mellan olika yrkesgrupper och arbetskriterier.

Gränserna mellan anställd och egenföretagare blir allt suddigare och nuvarande lagstiftning svarar inte upp till dessa otydliga gränsdragningar som nu råder inom arbete som kontrakteras via digitala plattformar. Definitionen av falsk egenanställning visar på svårigheten att definiera skillnaden mellan "enkla jobb" utförda via anställning eller via nödvändighetsföretagande. Ständigt ökade kostnader, på grund av skatter, offentliga avgifter, byråkrati och ansvar för anställda, har för personalintensiva företagsidéer blivit ett stort tillväxthinder där det sociala ansvaret i allt större utsträckning vältras över på företagen. Det har till och med gått så långt att sociala avgifter används för överuttag av skatter på arbete. Detta i sin tur har lett till en motreaktion där enkla jobb slås ut varpå kompetenskraven blir allt högre för att komma in på arbetsmarknaden som i sin tur polariseras mellan outsiders och insiders.

För gruppen icke anställningsbara inom den reguljära arbetsmarknaden uppstår en problematisk situation där förhandlingsutrymmet är väldigt snävt. För dem som inte vill fastna i passivitet och för att få någon slags inkomst blir då nödvändighetsföretagande en möjlig väg att få in en fot på arbetsmarknaden. Det har uppstått en progressionstrappa för att ta sig ur ett utanförskap och in på arbetsmarknaden. Behoven av "lågkvalificerad arbetskraft" inom ramen för utvecklingen av tjänster genom digitala plattformar har ökat men nuvarande höga anställningskostnader är inte förenliga med de kostnader slutkunderna är beredda att betala för dessa tjänster.

Nyligen svarade Småföretagarnas Riksförbund på departementspromemorior om genomförande av principöverenskommelse om trygghet, omställning och anställningsskydd och riktade där kritik mot att föreslagna principöverenskommelser inte kommer kunna stävja den problematik som den är satt att reglera. Det finns därför skäl att problematisera kring i vilken utsträckning dessa nationella överenskommelser går att synkronisera med förslagen i direktiven.

Småföretagarnas Riksförbund anser att det är bra att fler människor startar och driver företag oavsett i vilken form företagandet sker. Diskussionen kring huruvida företagandet är mer likt en anställning eller ej, visar på hur starkt polariserat arbetsmarknadssystemet är kring vad som betecknas som anställning eller företagande. Utgångspunkten för direktiven är att forma verkligheten till systemet i stället för att anpassa systemet till verkligheten. Om problemet ligger på nödvändighetsföretagarnas svaga förhandlingsposition borde lösningen vara att stärka dessa företagares kapacitet till bättre B2B avtal genom utbildningar och europeiska stödstrukturer för denna typ av företagare. Det är också angeläget att lagstiftaren kommer till insikt om vilka ekonomiska och sociala mekanismer som kommer att behövas för att uppnå en arbetsmarknad i balans. Detta borde vara en bättre strategi än att tvinga företagare in i en anställning. En sådan strategi är givetvis en längre resa att göra, men skulle troligen på sikt skapa nya moderna avtalsmodeller mellan småföretag och plattformsföretag.

Med vänlig hälsning

Peter Thörn
Förbundsordförande

Mattias Andersson
Näringspolitiskt ansvarig